

MISKOLCI EGYETEM

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

JOGI SZAKOKLEVELES ÁLLATVÉDELMI SZAKEMBER

A KÓBOR ÁLLATOK VÉDELMÉRE ÉS TARTÁSÁRA
SZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK:
A GYEPMESTERI TELEPEK, AZ EBRENDÉSZETI TELEPEK,
AZ ÁLLATMENHELYEK

SZAKDOLGOZAT

KÉSZÍTETTE: BALÁZS ESZTER (O7NDRD)

KONZULENS: DR. KONCZ IBOLYA KATALIN

TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI DOCENS

MISKOLC, 2025.

UNIVERSITY OF MISKOLC

FACULTY OF LAW

PROFESSIONAL WITH A COMPLEMENTARY DEGREE IN ANIMAL
PROTECTION

THESIS

AUTHOR: ESZTER BALÁZS (O7NRDN)

SUPERVISOR: IBOLYA KATALIN KONCZ DR. PHD

Miskolc, 2025.

MISKOLCI EGYETEM	Szabályzat a szakdolgozat és az évfolyamdolgozat készítéséről	Oldalszám: 12
		1. sz. melléklet
		Változat száma: A3

MISKOLCI EGYETEM
Állam- és Jogtudományi Kar

TANSZÉKI IGAZOLÓ LAP
a szakdolgozat benyújtásához
(Jogi szakokleveles állatvédelmi szakember szakos hallgatók számára)

Név: Balázs Eszter Neptun kód: O7NRDN tagozat(N/L/DL): L

A szakdolgozat címe: A kóbor állatok védelmére és tartására szolgáló létesítmények: a gyepmesteri telepek, az ebrendészeti telepek, az állatmenhelyek

A szakdolgozat angol nyelvű címe: Facilities for the protection and keeping of stray animals, dog control facility, animal shelters

Az engedélyező tanszék: Jogtörténeti tanszék

Első konzultáció: (a szakdolgozat tárgyának elfogadása, tájékoztatás a szakirodalomról és egyéb forrásokról).

Miskolc, 2025. 02. 27

Dr. Konecz Ibolya Katalin
konzulens

Ezt a lapot a témaválasztáskor, az első konzultáció után, legkésőbb a vizsgaidőszak kezdetéig kell a Dékáni Hivatalban bemutatni és szakdolgozatot nyilvántartásba véteni.

Nyilvántartásba vettem:

Miskolc, 20.....

.....
Dékáni Hivatal

Második konzultáció: (A szakirodalom áttanulmányozása után a dolgozat vázlatának elkészítésekor.)
Miskolc, 20.....

.....
konzulens

Harmadik konzultáció: (Az első fogalmazvány elkészítésekor.)
Miskolc, 20.....

.....
konzulens

Negyedik konzultáció: (a dolgozat végleges elkészülte előtt)
Miskolc, 20.....

.....
konzulens

Az igazoló lapot a szakdolgozatba be kell köttetni, anélkül a szakdolgozat nem fogadható el.

Tartalom

Bevezetés	5
1. Történeti kitekintés fogalom meghatározással.....	7
1.1 A gyepmesteri telep, a sintér	9
1.2 Az ebrendészeti telep, ebrendész.....	13
1.3 Állatmenhely	14
2. Kóbor állatokkal kapcsolatos hatásági problémák.....	19
2.2 Megoldási lehetőségek	20
3. Külföldi kitekintés	21
3.1 Románia, Olaszország, Németország, Svájc.....	21
4.2 Magyarországi helyzet.....	24
4.3 A kormány szerepe	26
4. Kóbor állatok helyzetének megoldási lehetőségei	28
5. Példa: Szimat Állatvédő Egyesület - menhely és ebrendészeti telep bemutatása	30
Befejezés	33
Summary	34
Irodalomjegyzék	36
Jogforrások	36
Hivatkozások.....	37
Képgyűjtemény.....	38

Bevezetés

Kóbor ebekkel és az általuk létrejövő problémával már az 1911-ben kiadott Országos Állatvédő Egyesület kiadványában is foglalkoztak.

„A gondatlan ember nem törődik semmivel. És hány gazda hagyja kóborolni kutyáját! Még egy szomorúbb oka is van a kutya kóborlásának, nevezetesen az, hogy otthon nem részesül kellő ellátásban és élelem keresés végett csatangol.”¹

„A kóborló kutyák nagyon veszedelmesek, mert élelem szerzés végett szerteszét járván, nem tekintik a faluk, vagy megyék határait, hanem oda mennek, ahol valamit sejtenek s elhurczolják egyik helyről a másikra a ragályos betegséget, — sőt az ilyen kutyákra senkinek sem lévén gondja, sokkal könnyebben kaphatják meg a veszettséget, ezt a veszedelmes állatbetegséget. És mennyi sok gazdátlan, kóborló kutyát lehet találni minden felé! Ezek a szerencsétlen állatok aztán ki vannak téve az elpusztulásnak és elpusztításnak!”²

A kóbor állat fogalma az Ávtv. szerint: a házasított állatok gazdátlan egyedei (kóborállat).³

A „kóbor állat Rendelet” szerint a házasított állatfajok közül a házi kutya (*Canis lupus familiaris*) és a házi macska (*Felis silvestris catus*) olyan egyede, amely állattartó felügyelete nélkül, tartási helyétől eltérő területen tartózkodik.⁴

Czerny Róbert – Az állatvédelem tízéves törvénye és tízparancsolata (1998 – 2008) című könyvében így definiálja a kóbor és a gazdátlan állatot: „Gazdátlan eb: első éves korát meghaladott eb, ha a jegyzői nyilvántartásban nem szerepel, illetve, ha nem rendelkezik oltási könyvvel vagy egyéb dokumentummal, melyből az ebért felelősséget vállaló állattartó személye megállapítható. Kóbor állat: állattartói felelősség hatálya alá tartozó azon állat, amely akár az állattartó, akár más tevékenysége vagy mulasztása miatt időlegesen kikerült az állattartó hatásköréből...”⁵

Kóbor állatokról problémájáról olvashatunk Dr. Vetter Szilvia – Állatvédelmi jog című könyvében, melyben arról ír, hogy Magyarországon a kóbor állomány jelentős mértéket ölt. A hatékony kezelését költséges és alaposan kidolgozott hosszútávú stratégiaként képzei el,

¹ K. Nagy Sándor – Az ember és a kutya – 1911 (37. oldal)

² K. Nagy Sándor – Az ember és a kutya – 1911 (40. oldal)

³ 1998.évi XXVIII. tv. - az állatok kíméletéről és védelméről – 2. § (1) i.

⁴ 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendeletben (a továbbiakban: Rendelet)

⁵ Czerny Róbert - Az állatvédelem tízéves törvénye és tízparancsolata (1998 – 2008) Budapest 2009 (150. oldal)

melyben jelentős szerepe van az ivartalanításnak, állattartók képzésének és megfelelő számú és minőségű állattartó telep biztosításának.⁶

A kóbor állatok védelmére és tartására szolgáló létesítmények: a gyepmesteri telepek, az ebrendészeti telepek, az állatmenhelyek.

A szakdolgozat címének felsorolása arra utal, hogy bárhogyan nevezzük ezeket a létesítményeket mindhárom arra szolgál, hogy a gazdátlan állatok biztonságos és jogszabályban előírt módon történő elhelyezését és ellátását biztosítsa. A valóságban azonban gyakran nem így van.

Dolgozatomban arra keresem a választ, mi lehet a megoldása annak, hogy a magyarországi kóborállat probléma, ha nem is megoldódjon de javuljon és hogyan lehetne tisztességes módon ezeknek az állatoknak az ellátását és további sorsát biztosítani.

Bemutatom a gyepmesteri telep, ebrendészeti telep és állatmenhely közti különbségeket és hasonlóságokat. A települések helyzetét és felelősségét. A civil állatvédők mérhetetlen munkáját a magyar állatvédelemben. A jogszabály adta lehetőségek és a való élet közti néha áthidalhatatlan szakadékokat.

⁶ Vetter Szilvia – Állatvédelmi jog – 11.3. Kóbor Állatok fejezet (215. oldal)

1. Történeti kitekintés fogalom meghatározással

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998.évi XXVIII. törvény (a továbbiakban Ávtv.) kimondja, hogy a települési – a főváros belterületén a fővárosi – önkormányzat kötelező feladatává teszi a kóbor állatok befogását a település belterületén. Az így befogott kóbor állat – amennyiben a befogástól számított 15 napon belül a kóbor állat tulajdonosa nem válik ismertté – az állam tulajdonába kerül. Az állatvédelmi hatóság gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Az állat elhelyezésének sikertelensége a külön jogszabályban meghatározott időtartam letelte után az állat életének kioltását is eredményezheti.⁷

A kóbor állat tulajdonosának felkutatása, ha eredménnyel zárul és ismertté válik, a tulajdonos köteles az állatot visszavenni, és a befogásával és elhelyezésével kapcsolatos költségeket megtéríteni. A tulajdonos dönthet úgy, hogy az állatot nem kéri vissza, illetve a befogó szervezet dönthet úgy, hogy az állat egészségét súlyosan veszélyeztető tartási körülmények miatt az állat a tulajdonos részére nem adható ki. Az állatvédelmi hatóság – az addig felmerült költségek megtérítésére való kötelezés mellett – az állatot elkobozza, ezt követően gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, az állat végleges elhelyezéséről. A korábbi tulajdonos a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb 12 hónapra jutó költség fizetésére kötelezhető. Az eredménytelen elhelyezés következménye, azaz sem a tulajdonos, sem egy civil szervezet vagy menhely nem biztosítja az elhelyezést – a külön jogszabályban meghatározott időtartam elteltével, amely 45 nap – az állat életének megengedett módon való kioltása.⁸

A kormány állatvédelmi hatóságként a jegyzőt is megjelöli, illetve fentebb olvasva a települési önkormányzatnak is van feladata.

A jegyző állatvédelmi feladatköre a következőkre terjed ki:

- meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti az állattartót, ha az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása
- állatkínzás tilalmának megsértése esetén köteles haladéktalanul eljárni vagy az illetékességgel rendelkező hatósághoz fordulni intézkedés megtétele végett
- meghatározott cselekmény végzésére, türéseire vagy abbahagyására kötelezni az állattartót

⁷ 1998.évi XXVIII. tv. - az állatok kíméletéről és védelméről – 48/A. § (3)

⁸ 1998.évi XXVIII. tv. - az állatok kíméletéről és védelméről – 48/A. § (4)

- az állattartást korlátozhatja, megtilthatja (kivétel: a természetvédelmi oltalom alatt álló, vagy nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állat tartása esetén – ekkor vármegyei kormányhivatal jogosult eljárni)
- ellenőrzése a négy hónapnál idősebb eb transzponderrel (mikrochip)való megjelölésének
- a kóbor állat tulajdonjogának átruházása, vagy végleges elhelyezése, vagy életének kioltása
- az ebrendészeti telep üzemeltetőjével megállapodás kötése a kóbor állatok elhelyezésére vonatkozóan vagy ebrendészeti telep létrehozása
- az eb veszélyessé minősítésének kérése a járási hivataltól

Álláspontom és 12 éves állatvédő múltam alapján a jegyzők az állatvédelmi feladatukat nem megfelelően látják el. A civil állatvédők vagy a lakosság bejelentéseit nem veszik komolyan. Az állatvédelmi jogszabályokat nem ismerik, vagy nem érzik magukat kellőképpen felkészülve egy helyszíni szemle során látottakra, mivel nem rendelkeznek hozzá a kellő szakértelemmel. Így azokat nem tudják a jogszabályok alapján értékelni és elemezni, hogy megfelelő eljárást folytassanak le.

Tapasztalatom az, hogy ha a jegyző nem állatbarát, alapvetően nincs kötődése állatokhoz, akkor nem érzi elég fontosnak az állatok védelmét képviselni.

Úgy gondolom, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a jegyzők érzékenyítésére továbbképzések keretében. Az önkormányzatoknál hasznos lenne szakképzett, állatvédelmi ismeretekkel rendelkező szakjogász, állatvédelmi szakember foglalkoztatása.

Tapasztalatom az elmúlt időszakból, amikor országos szintű szaporító telepek, illetve gyűjtögetők felhalmozott állatainak felszámolásában vettem részt, hogy a helyi jegyző előtt régóta ismert problémával nem tudott és vagy nem mert bármilyen irányban elindulni, mert nem ismerte a lehetőségeket. A helyszínen látható módon mindegyik arról számolt be, hogy sokkolta az az állapot, ami ilyen helyeken általában fogadja az embert. Elmondásaik alapján olyan hatással voltak rájuk a látottak, hogy a jövőben körültekintőbben, illetve komolyabban állnak az állatvédelemhez. Ebből azt szűröm le, hogy alapvetően van affinitás az állatvédelmi ügyek megoldására a jegyzők oldaláról, ha kapnak kellő támogatást és közösen szakemberek bevonásával, rájuk támaszkodással és segítséggel bátrabban járnak végig ezeknek az eljárásoknak a hivatalos és jogszabályoknak megfelelő menetét. Vannak persze

kivételek is, akik abszolút érdekteleségükkel vívják ki ellenszenvüket a civilekkel szemben, akiket ez a hozzáállás hátráltat.

1.1 A gyepmesteri telep, a sintér

Az 1888. évi VII. törvénycikk foglalkozik a gyepmesteri feladatokkal első ízben:

A gyepmesteri szolgálattal, amelyet a 19. §-ban szabályoztak, eddigi törvényeink nem foglalkoztak. „Itt-ott az országban léteznek ugyan erre vonatkozó helyhatósági szabályrendeletek és a kihágásokról szóló 1879:XL. tc. 124. §-a is javított a helyzeten, - a mennyiben az elhullott állatok elásatásáról intézkedik; - mindamellett állategészségügyi szempontból okvetlenül szükséges, hogy ezen kérdés is törvényhozási uton rendeztessék és ily módon eleje vétessék azon indolentiának, mely a dögöknek el nem takarítása körül tapasztalható.”⁹ Ha a régies írásmód, mondat szerkesztés marad, akkor idézőjelbe kell tenni!

Az 1888 évi törvénycikk után az 1928. évi XIX. törvénycikk a következő fejezetben tesz utalást: Dögterek, gyepmesteri telepek, állati hullafeldolgozó és állati hullaégető készülékek - A községek és városok megfelelő nagyságú dögtérről, a törvényhatósági joggal felruházott városok pedig ezenfelül még gyepmesteri telep létesítéséről és üzemben tartásáról is kötelesek gondoskodni. Összeépített vagy szomszédos községek és rendezett tanácsú városok egymással közös gyepmesteri telepet létesíthetnek,¹⁰

Az 1995. évi XCI. törvényben a települési önkormányzat állat-egészségügyi kötelező feladatai vannak meghatározva, melyek a következők:

- az állati hulladék ártalmatlanná tételével kapcsolatos feladatok ellátásáról;
- a település belterületén a kóbor ebek befogásával, őrzésével, értékesítésével vagy ártalmatlanná tételével, továbbá az emberre egészségügyi szempontból veszélyes, valamint az állatállomány egészségét veszélyeztető betegség tüneteit mutató vagy betegségekre gyanús ebek és macskák kártalanítás nélküli kiirtásával kapcsolatos feladatok ellátásáról;
- az ebek veszettség elleni kötelező védőoltásának megszervezéséről nyilvántartás és összeírás alapján.

⁹

<https://net.jogtar.hu/getpdf?docid=88800007.TVI&targetdate=&printTitle=1888.+%C3%A9vi+VII.+t%C3%B6rv%C3%A9nycikk+indokol%C3%A1sa&referer=1000ev> 1888. évi VII. törvénycikk II. fejezet, 7. oldal (letöltés ideje: 2025. 04.23)

¹⁰ 1928. évi XIX. törvénycikk 32. §

A jegyző hatáskörébe tartozik a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek gyanúja esetén – a külön jogszabályban meghatározott – hatósági intézkedések megtétele, valamint a méhek vándoroltatásával kapcsolatos nyilvántartás vezetése.¹¹

A gyepmester (más néven, a köznyelvben sintér) az állategészségügy területén, általában önkormányzati alkalmazásban vagy megbízásból dolgozó személy, aki a kóbor állatokat befogja, a közterületen elhullott állatokat begyűjti, a gyepmesteri telepen megfigyelésre elhelyezett állatokat gondozza, az elrendelt gyérítéseket végrehajtja, illetve elvégzi az önkormányzat által elrendelt egyéb állategészségügyi vonatkozású köztisztasági feladatokat.¹²

Önmagában a "sintér" tevékenység vagy szó, vagy magát a szót tartalmazó kifejezés nem negatív jelentésű, a "sintér" szó önmagában nem pejoratív értelmű. A társadalom széles körében azonban elterjedt, általánosan ismert jelentése szerint a kóbor állatok, kutyák befogásán túl az azokkal való kegyetlen bánásmódjáról is elhíresült személy megnevezésére szolgál.¹³ Lásd például a Százegy kiskutya című Disney filmben a sintér.

A gyepmesteri telep 1888 óta jogilag szabályozott intézmény. Fentebb említve több törvénymódosítás is érintette. Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: Állat-egészségügyi Szabályzat), valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) szerint úgy definiálhatjuk, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által engedélyezett, illetve nyilvántartásba vett telep, amely gyepmesteri, illetve ebrendészeti tevékenységet végez.

Az Állat-egészségügyi Szabályzata 5. függeléke tartalmazza azokat a megkötéseket, hogyan, és milyen felszereltséggel kell rendelkeznie ezeknek a telepeknek:

A gyepmesteri telepet el kell látni:

- az állathullák megőrzésére, lebőrizésére és boncolására szolgáló, szilárd anyagból épített, jól fertőtleníthető helyiséggel (hullakamrával),
- a bőr és a szaruképletek szárítására és tárolására alkalmas helyiséggel,
- megfigyelésre alkalmas kisállat férőhelyekkel,

¹¹ 1995. évi XCI. törvény az állategészségügyről 42. §

¹² <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyepmester> (letöltés ideje: 2025. 04.20)

¹³ Dr. Nagy Csilla: Sintér, gyepmester, ebrendész (Jegyző, 2022/5., 24-28. o.) (letöltés ideje: 2025. 04.20.)

- az állathullák begyűjtésére alkalmas járművel, s ezek működtetéséhez szükséges helyiséggel,
- a városban rendelkezésre álló közművekkel,
- a telepen dolgozók részére fekete-fehér rendszerű öltözővel (zuhanyzóval, WC-vel), g) nagynyomású fertőtlenítőgéppel

Megfelelő nagyságú területet kell fenntartani az üzem számára, a hullák gyűjtésére alkalmas tartályok és az egyéb felszerelési tárgyak elhelyezéséhez, ha az állatifehérje-üzem hullabegyűjtő körzetében van.

A gyepmesteri telepen gondoskodni kell a hullák és a befogott állatok szállítására megfelelő, külön szállítóeszközökkel, mérleggel, az állatok leöléséhez, a hullák lebőrözéséhez és boncolásához szükséges eszközökkel, fertőtlenítőszerrel, sérülés esetén szükséges elsősegélynyújtáshoz gyógyszerekkel és kötözőanyagokkal.

A padozatot, valamint a padozattól számított két méter magasságig a falakat könnyen mosható és fertőtleníthető, vízálló anyaggal kell burkolni.

Az állathulláknak a gyepmesteri telepre szállításával, őrzésével és ártalmatlanná tételével járó feladatok elvégzésére minden városban gyepmestert kell alkalmazni, akit a polgármesteri hivatal alkalmaz

Gyepmesterként az állatok leölésében, a hullák lebőrözésében és szétdarabolásában kellő jártassággal rendelkező személy foglalkoztatható. Munkavédelmi oktatáson való részvétellel és munkaköri leírást tartalmazó szerződéssel kezdheti meg a munkát

A gyepmester feladatai a közé tartozik többek között:

a közúton talált állathullának késedelem nélkül történő kiszállítása a gyepmesteri telepre, a hulladéktemetőbe, a hulladékemésztő veremhez, és ott – a hatósági állatorvos intézkedéséig – annak megőrzése, majd ártalmatlanná tétele, az állathullák lebőrözése – ha azt nem tiltják az egyes bejelentési kötelezettség alá vont fertőző állatbetegségek leküzdésének szabályai – , továbbá a boncolásban való segédkezés, az elrendelt állatleölések végrehajtása, a hullaszállító járművek, tartályok, és ártalmatlanná tételre használt eszközök, felszerelési tárgyak tisztántartása és fertőtlenítése, és mindazoknak az állategészségüggyel kapcsolatos köztisztasági tennivalóknak az elvégzése, amelyeket a települési önkormányzat előír,

A gyepmesteri telepre szállított állathullákról, a hatósági rendelkezésre leölt állatokról átvételi elismervény kiállítása és nyilvántartás vezetése kötelező adminisztrációs feladat.

A gyepmesteri telepen csak a telephez tartozó igásállatokat és a házörzésre szükséges ebet szabad tartani. Az igásállatokat csak a telep területén erre a célra kijelölt istállóban szabad

elhelyezni, és azokat más állattól távol kell tartani, idegen istállóba, vagy más állatok tartására szolgáló helyre tilos bekötni. Etetésükre és itatásukra külön eszközöket kell használni. A munkára alkalmatlanná vált igasállatokat vágóhídra kell irányítani.

A gyepmesteri telep állat-egészségügyi felügyeletét a hatósági állatorvos látja el.¹⁴

2022. július 1-től a kóbor állat rendeletben foglaltaknak kell megfelelnie a gyepmesteri telepnek.

A 20-25 éves vagy még régebben létrehozott, régi elvek alapján működő telepek átfogó ellenőrzését kellene megoldani és felszámolni vagy felújítani az egész ország területén. Az elmaradott gondolkodású gyepmestereket ki kell szűrni a rendszerből. Olyan emberek kezébe kell adni a feladatot, akik elsősorban állatbarátok és az állatok jóllétét, megmentését és segítségét tartják szem előtt, másodsorban szakképzettek, ismerik a jogszabályokat és haladnak a kor elvárásaival. Jelenleg a sintérbizniszt leginkább az elhíresült Gyömrői sintértelep nyilvánosságra kerülése mutatja be leginkább, ahol egyéb bűncselekményekkel karöltve az állatok begyűjtésével és leölésével, vagy nem megfelelő tartásával és a jogszabályokat figyelmen kívül hagyva, állatok kíntásával kereste pénzét a gyepmester. A tartási körülmények, a telep állapota, a vakcinázások az ivartalanítások az orvosi ellátások hiánya olyan állapotokat teremtett, melyeket a hatóság túl sokáig nézett tétlenül és a civil kezdeményezésre a nyilvánosság segítségével kezdődött el az eljárás és a felszámolás. Miért tehette meg ezt hosszú ideje? A hatóságok miért nem ellenőrizték a telepet? Ha ellenőrizték miért hunytak szemet a hiányosságok felett? Olyan kérdések, melyekre nem kapunk válaszokat. Eredménye ennek sok száz vagy ezer állat szenvedése és halála.

Jó példa az Illatos úti, vagy hivatalos nevén a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság Önkormányzati Állatvédelmi Őrszolgálat gyepmesteri telepe, mely költségvetésből működő gazdálkodó szervezet.¹⁵

Az Ávtv. szerint az önkormányzati állatvédelmi őrszolgálatra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg és a Kormány felhatalmazást kapott ezen részletszabályok rendeleti úton való megalkotására, ez a jogszabály egyelőre nem született meg. Az őrszolgálat – a teljesség igénye nélkül – a következő feladatokat látja el:

¹⁴ 41/1997. (V. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: Állat-egészségügyi Szabályzat)

¹⁵ <https://ebtelep.hu/rolunk> (letöltés ideje: 2025. 04. 22.)

közreműködik a kóbor állatok számának csökkentésében, chipolvasó segítségével felkutatja az elveszett kutya gazdáját, lehetőség szerint gondoskodik a talált állatok elhelyezéséről, járőrözik a településen, illetve ellenőrzi a telefonon vagy e-mailben kapott bejelentéseket. Az állatvédelmi őrszolgálat a rendőrség munkájába is bekapcsolódhat. Újpesten például az Újpesti Rendőrkapitányság, az Újpesti Önkormányzat és az Állatmentő Liga együttműködésének célja, hogy az újpesti állatellenes cselekményeket kiemelten kezeljék. A három szervezet a bejelentések feldolgozásában és az intézkedésekben egymást segítve lép fel.¹⁶

1.2 Az ebrendészeti telep, ebrendész

2022. január 1-jén hatályba lépett a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendeletben (a továbbiakban: Rendelet).

ebrendészeti telep: az állatok biztonságos elkülönítésére alkalmas telep, amelyen a kóbor állat elhelyezése és hatósági megfigyelése történik;

ebrendész: állatgondozásban jártas természetes személy, aki ebrendészeti, állategészségügyi, állatvédelmi és -higiéniai tevékenységet lát el;

ebrendészeti tevékenység: a település belterületén a kóbor állat befogása, gondozása, nyilvántartása, továbbá - amennyiben a kóbor állat tulajdonjogának átruházásáról, végleges elhelyezéséről, valamint életének megengedett módon történő kioltásáról a jegyző az ebrendészeti telep üzemeltetőjével szerződést köt - a kóbor állat örökbeadása, valamint a kóbor állat életének kioltása.¹⁷

Az ebrendészeti telep létesítéséről és működéséről, a kóbor állatok befogásáról elhelyezéséről, ellátásáról, az állat tulajdonjogának átruházásáról, a kóbor állat életének védelméről, a telep működésének műszaki feltételeiről rendelkezik az említett kormányrendelet.

¹⁶ Vetter Szilvia – Állatvédelmi jog – 11.3.3. Az ebrendészeti telepek szabályozása és az önkormányzati állatvédelmi őrszolgálat fejezet (223. oldal)

¹⁷ 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendeletben (a továbbiakban: Rendelet)

Ez alapján a kóbor állatok védelme ebrendészeti telepen is megvalósulhat. Az előírások alapján megfelelő környezet az állatok tartására. A valóságban mégis vannak anomáliák.

A Gencsapáti ebrendészeti telepet is bezárta a hatóság a nem megfelelő körülmények miatt. Műszaki és higiéniai hiányosságok voltak. Itt is volt egy vállalkozó. Itt is volt 34 településsel szerződés, mégsem tudta a megbízott a telepét megfelelően vezetni, hiszen jellemzően itt is a haszonszerzés volt az elsődleges szempont, nem a bekerülő kutyák jólléte. Jelenleg sincs megoldva a 34 település kóbor állatokra vonatkozó feladata, mert a környéken minden menhely és ebrendészeti telep leterhelt.

1.3 Állatmenhely

Az állatmenhelyekre a következő jogszabályok vonatkoznak:

1998. évi XXVIII. tv Ávtv

3/2001. (II.23.) KöM-FVM-NKÖM-BM együttes rendelete

41/1997. (V.28.) FM rendelet

Állatpanzió és állatmenhely (a továbbiakban együtt: állatotthon) létesítésére irányuló szándékát a szolgáltató az állatvédelmi hatóságnak köteles a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelenteni.

Állatotthon akkor létesíthető, ha

- az állattartás jogszabályban meghatározott feltételei tartósan és folyamatosan rendelkezésre állnak;
- a rendszeres állatorvosi ellátás biztosított;
- az állatotthon működtetése nem sérti a köznyugalmat;
- az állatotthon vezetője vagy a működési szabályzatban megjelölt felelős személy szakirányú végzettséggel rendelkezik.

Az állatotthon létesítése iránti bejelentéshez – a külön jogszabályban meghatározottakon túlmenően – mellékelni kell az állatotthon működési szabályzatát.

Ezekon felül állatmenhely akkor létesíthető és tartható fenn, ha biztosított annak tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet.¹⁸

¹⁸ 1998.évi XXVIII. tv. - az állatok kíméletéről és védelméről – VII. fejezet 41. §

Az állatmenhely olyan intézmény, amely az állatvédelem közhasznú feladatának ellátásaként a gazdátlan állat ideiglenes vagy állandó elhelyezését biztosítja és tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül végzi, felelősséget vállalva a környezetükben levő emberek és a lakókörnyezet biztonságaért.

Állatmenhelyet és állatpanziót (a továbbiakban együtt: állatotthon) természetes és jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet létesíthet, ha az Átv. 41. §-ában és az e rendeletben előírt létesítési és működési feltételeket biztosítja.

Az állatotthon Átv. 41. § (1) bekezdése szerinti bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia: a tulajdonos nevét, lakcímét, székhelyét, tartózkodási helyét, valamint a vezető nevét, címét; a felelős személy nevét, lakcímét, tartózkodási helyét, végzettségét és képesítését igazoló dokumentumokat; a telephely adatait, melyek cím és helyrajzszám; az állat-egészségügyi ellátást biztosító állatorvos nyilatkozatát; a nem kizárólagos önkormányzati tulajdonban levő állatotthon esetén igazolást a tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet folyamatos rendelkezésre állásáról és biztosítékáról.

A Működési szabályzatnak tartalmaznia kell az elhelyezhető egyedszámot fajonkénti bontásban, az elhelyezés módját; az érkező állatok beléptetési rendjét (adatfelvétel, 24 órán belüli állatorvosi vizsgálat és esetleges védőoltások adásának rendje, a karantén időtartama, a beteg állatok elkülönítésének ideje és módja); az állatotthonban lévő állatokról naprakész nyilvántartás vezetésének módját; az állatok ellátásának, gondozásának folyamatát, állatmenhely esetében az ivartalanítás, euthánazia lehetőségét, az elhullott állatok tetemének további kezelését, az etetés, itatás módját, a mozgásigény biztosításának lehetőségét, a naponta legalább egyszeri ellenőrzést, az állatorvosi ellátás biztosítását, a tartási hely tisztításának, fertőtlenítésének módját, anyagait, eszközeit és nyilvántartását.

Az új gazda keresésének módját és az örökbeadási lehetőségeket.

Ha veszélyes állat kerül elhelyezése akkor az előírt és teljesített feltételeket, a gondozás, ellátás rendjét.

A keletkezett állattetemek, állati hulladék, trágya kezelésének és ártalmatlanításának módját, mely általában egy szerződéssel igazolható, hogy az elszállításra megfelelő jogosultsággal rendelkező cég van megbízva. Az adatszolgáltatási kötelezettségéről is rendelkezni kell a nyilvántartásba vételi határozatban.

Az állatotthon működését az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatal – a szakhatóságok részvételével – folyamatosan ellenőrzi, és öt évenként felülvizsgálja. A felülvizsgálat eredményétől függően az élelmiszerlánc-biztonsági és

állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatal az állatotthont bezárathatja, vagy azonnali bezárást nem indokoló hiányosságok esetén – határidő tűzésével – a hiányosságok pótlását rendelheti el.¹⁹

Az állatmenhelyek működéséhez a FELIR azonosító abban az esetben szükséges, ha:

- élő állat szállítást végző vállalkozás, továbbá élőállat-szállító járművek mosását és fertőtlenítését végző hely, az idegen állományból származó állatok fogadására kiválasztott elkülönítő (karantén), állatrakodó, gyűjtőállomás, kereskedői telep, etető-itató állomás, pihentető állomás, állatvásár üzemeltetése;²⁰

Ez az engedéllyel rendelkező menhelyekről az EU területén belüli utaztatáshoz szükséges, amellett, hogy a TRECES rendszerben is bejelentést kell tenni az utazó állatok számáról, mikrochip számáról, koráról, neméről, érvényes veszettség oltásáról, az indulás helyéről, idejéről, az érkezés helyéről idejéről, a szállítmányozóról.

Ezen kívül az állatok utazásához a megfelelően kiállított állat útlevelel is szükséges, melyet a 21/2015. (IV. 30.) FM rendelet szabályoz.²¹

Véleményem szerint a 3/2001. (II.23.) KöM-FVM-NKÖM-BM együttes rendelet hiányossága, hogy csak az állatkertekre vonatkozóan rögzíti az állatok elhelyezési méretbeli feltételeit és az állatmenhelyekre még A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Kormányrendeletben²² foglalt minimális hely meghatározása sem terjed ki. Mindkét jogszabályt kiegészíteném ezzel a ponttal. Ezen felül a bekerülő állatok jóllétét szem előtt tartva, feltételként szabnám meg a kötelező zöldterület kialakítását és füves kifutó meglétét, méretmeghatározással az egyedszámról tekintettel. A jól tisztítható felület a kennelekben természetesen elengedhetetlen, a beton és a csempézett felületek mellett, a természetes árnyékolás fák ültetésével fontos lenne minden menhelyen, a zöldterület jelenléte az állatok jóllétét növelné. Ezt az előírást adaptálnám az ebrendészeti és gyepmesteri telepekre is.

A 3/2001. (II.23.) KöM-FVM-NKÖM-BM együttes rendelet másik hiányossága, melyet több szakirodalom is fejteget. Többek között Paulovics Anita Az állatvédelem jogi

¹⁹ 3/2001. (II. 23.) KöM-FVM-NKÖM-BM együttes rendelet az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól – 10, 11, 12. §

²⁰ https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/406632/4-3-1_FELIR.pdf/0d226e57-758e-4559-a928-3208a0ecb95d (letöltés ideje: 2025.04.24.)

²¹ 21/2015. (IV. 30.) FM rendelet a kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú szállításának állategészségügyi feltételeiről

²² A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Kormányrendelet – 14.§ (4), (5)

szabályozása 1985-2005 c. tanulmányában és az Állatvédelem az EU jogharmonizáció tükrében című könyvében is kifejti ezt a közös név „nem túl szerencsés”^{23 24}, hogy az állatpanziót és állatmenhelyet egy közös név alatt definiálja, állatotthonként. Az állatmenhely egy civil kezdeményezésre létrejövő, gazdátlan állatokat befogadó, önkéntesekkel működő, támogatásokból fenntartott létesítmény. Az állatpanzió vállalkozásként működik, profitot termel, gazdás kutyák ideiglenes elhelyezését szolgálja díjazás ellenében. Mások a feltételek és igények, mások a lehetőségek, leginkább anyagi szempontból és mások a célok a két említett állatokat ellátó létesítményben.

Állatmenhelyet bárki létrehozhat. Bejelentési kötelezettsége van. Ahogyan az erre hatáskörrel rendelkező hatóság az ebrendészeti és gyepmesteri telepeket sem ellenőrzi kellő alapossággal, a menhelyekre és állatotthonokra is igaz ez. Az ötévenkénti felülvizsgálat kevésnek bizonyul sok esetben. Itt is tapasztalható számos esetben hiányosság, még akkor is, ha jószándék vezérli azt, aki állatok mentésébe kezd. Ami ennél nagyobb probléma, ha bejelentés nélkül a saját ingatlanján kezdi valaki gyűjteni a kóbor állatokat a jogszabályok figyelmen kívül hagyásával. Jellemzően ezekben az esetekben a szomszédok feljelentései alapján derül fény a helyzetre, kellemetlenséget okozva a szomszédnak a hangzavarral és adott esetben a bűzzel.

A civil állatvédők között is vannak, akik nem alkalmasak ennek a feladatnak az ellátására. Ennek több oka is lehet. Az egyik a tudatlanság, szakképzettség hiánya. Az állatok szeretete nem elegendő egy menhely felelősségteljes létrehozásához és vezetéséhez. Gyakran az ember kiegészéhez vezet a nem jól szervezett és anyagilag teljesen összeomló, telephellyel rendelkező vagy épp nélkülöző szervezet.

A másik ok, hogy ebben a közösségben is vannak „megélhetési állatvédők”, akik a jóhiszemű emberek átverésével pénzadományt gyűjtenek nem létező, vagy más által megmentett állatok kezelésére, ellátására. Az ilyen emberek a közösségi médiát kihasználva, magukat állatvédőként beállítva mutatnak hamis képet és a segítő szándékú emberek támogatásokat utalnak, mely összegek nem az állatok ellátását szolgálják, hanem a magánszemély saját megélhetését finanszírozza.

²³ A magyar jogrendszer átalakulása 1985/1990 – 2005 Jog, rendszerváltás, EU csatlakozás II. kötet – Szerkesztette Jakab András, Takács Péter – Paulovics Anita 890. oldal

²⁴ Paulovics Anita – Állatvédelem az EU jogharmonizáció tükrében – Virtuóz Kiadó 2002

Az állatmenhelyek gyakran ugyanazt a feladatot látják el, mint az ebrendészeti és gyepmesteri telepek. Közterületen kóborló állatok befogása, szaporító telepről lefoglalt állatok, meghalt gazdák kutyáinak elhelyezése, jegyzői hatáskörben vagy rendőrségi eljárás során elkobzott vagy ideiglenesen kiemelt állatok elhelyezése is naponta felmerülő teendő. Minden esetben a kérdés, hogy ki vállalja ezeknek a költségeit, hiszen esetenként egy-egy szaporítótelepről ötven-száz vagy még több kutyát kell elhozni, a civil szervezetek összedolgozva oldják meg az elhelyezést, de nyolc-tíz vagy akár húsz kutya is bekerülhet a szervezetekhez, akinek legtöbb esetben magas állatorvosi költsége van hiszen rossz körülmények között tartották őket. A finanszírozás legtöbbször a civilekre hárul. A kiszabott állatvédelmi bírságokat vissza lehetne fordítani a menhelyek, ebrendészeti telepek költségeinek hozzájárulására, ezzel segítve a telepek korszerűsítését, bővítését, karbantartását és a működési költségek csökkentését.

Czerny Róbert – Az állatvédelem tízéves törvénye és tízparancsolata (1998-2008) könyvében is olvashatunk arról, melyet ki is emel, hogy a menhelyeken ellenszolgáltatás nélkül helyezik el a gazdátlan ebeket. Gyakran évekig vagy az állat élete végéig gondoskodnak róla, melynek költsége a civil szervezetet terheli. „Ettől függetlenül nem jogszerűtlen és nem is ütközik a jó erkölcsbe, ha a menhelyről történő örökbeadás például állatorvosi költségek megfizetésével párosul...” írja Czerny Róbert.²⁵

²⁵ Czerny Róbert - Az állatvédelem tízéves törvénye és tízparancsolata (1998-2008) Budapest 2009 1.3 Hogyan? A menhelyek tanácsával fejezet 45. oldal

2. Kóbor állatokkal kapcsolatos hatósági problémák

Az érintetteket:

Vannak az önkormányzatok, akiknek kötelező feladata a kóbor állat problémájának megoldása, de anyagi és személyi segítséget nem kapnak az államtól.

A települési önkormányzatok rá vannak kényszerítve, hogy a kóbor állat problémát megoldják. A legtöbb településnek nincs anyagi fedezete és személyi erőforrása saját ebrendészeti telep létrehozására. Vannak olyan régiók, ahol állatvédő szervezetek sem működnek, vagy ha igen, akkor nincs kapacitásuk ebrendészeti feladatok ellátására. Ezt használják ki azok a vállalkozók, akik 30-40 vagy akár 50 településsel is szerződnek, van, amikor telephellyel sem rendelkeznek, vagy a telephely alkalmatlan a feladat ellátására.

Így látszatintézkedések születnek ezeken a településeken, hiszen van szerződés, a kötelező feladat papíron el van látva, a valóságban azonban még nagyobb probléma generálódik.

Vannak a vállalkozók, akik rengeteg pénzt húznak ki az önkormányzatok zsebéből és „megoldják”, hogy az utcán ne legyen kóbor állat, de sem emberi sem erkölcsi szempontból nem felvállalható módon kezelik az állatok további sorsát.

Vannak a civil állatvédők, akik nap mint nap teszik a dolgukat és leterheltségük kétszáz százalékos, magukra vannak hagyva a hatóságok által és a kormány által is.

Vannak a magukat állatvédőknek nevező egyének, akik az emberek átverésével, pénzt csálnak ki tőlük és ebből élnek. Az állatvédelmet, mint lehetőséget a saját megélhetésükre használják fel, a problémákat nem akarják kezelni, hiszen ez biztosítja a forrást.

A szereplők között ott vannak a hatóságok, akik szintén leterheltségük és vagy érdektelenségük miatt nem megfelelően és vagy nem kellő szigorral látják el a jogszabályokban rögzítettek végrehajtását és számonkérését, ezáltal szintén generálják a problémát, megnehezítve a tenni akaró civilek munkáját.

Ilyen állatvédelmi hatóság például a NÉBIH, Nemzeti Élelmiszerlánc-Biztonsági Hivatal. Három igazgatási terület tartozik a feladatokhoz: 1. élelmiszerlánc-biztonság, 2. állategészségügy/járványügy, 3. állatvédelem. Az állatvédelmi osztály is olyan nagy számú ellenőrzést kellene, hogy végrehajtson, melyet nem lehet megfelelő körültekintéssel, jól végrehajtani, mert kevés szakember áll rendelkezésre.

A rendőrség szerepét is megemlíteném, az állatvédelmi eljárásokban, mert nagyon fontos feladatok hárulnak rá. Azon kívül, hogy a helyszíneket biztosítja, az állatkínzások felderítése és kivizsgálása, egyáltalán a látókörbe kerülése, hogy fény derüljön a szabálytalanságra, állatok bántalmazására vagy elhanyagolására, elhagyására.

A nyomozóhatóságok helyszíni munkája is elengedhetetlen ahhoz, hogy jó döntés születessen a büntetőeljárások során.

Támogatnám a kormány azon igyekezetét, hogy ha külön állatvédelemre szakosodott rendőri gárdát hozna létre az ország egész területét lefedve, megyékre lebontva. A rendőrség alkalmazásában álló személyeknél is jellemző, hogy a helyszínre érkezők nem ismerik a szükséges jogszabályokat, így gyakran az állat sorsa továbbra sem oldódik meg, a civil állatvédők elkeseredésére és csalódottságára.

A lakosság részéről van egy elvárás, hogy ne legyen kóbor kutya az utcán, illetve, hogy a kóbor kutyák sorsa megfelelő módon, humánusan legyen kezelve. Viszont maga a lakosság idézi elő a problémát a felelőtlen gondolkodással, okozza a legnagyobb kárt azzal, hogy nem ivartalanít, hogy termeli a felesleges szaporulatot vagy érdektelenségből vagy éppen haszonszerzés céljából, illetve felelőtlenül és tudatlanul a kutya elhagyását látja a jó döntésnek, amikor nyüggé válik vagy a tartása olyan költséget jelent, melyet nem tud vagy nem is akar vállalni.

2.2 Megoldási lehetőségek

A kóbor állatok problémáját célzó legideálisabb megoldás: ha maximum 20-25 település összefogásával és támogatásával maximum 50 - 100 férőhelyes menhely és ebrendészeti telep jön létre egy erre megfelelő helyen (ingatlanon) és működtetése tapasztalt, szakképzett és állatszerető emberek segítségével, illetve önkéntesek bevonásával történik az önkormányzatok összefogásával, és a kormány támogatásával, anyagi hozzájárulásával.

3. Külföldi kitekintés

3.1 Románia, Olaszország, Németország, Svájc

A magyarországi jogszabályok, melyek az állatvédelmet hivatottak elősegíteni, a környező országokéval (Ausztria, Szlovákia, Szlovénia, Románia, Ukrajna) összehasonlítva, előremutató és haladó gondolkodást mutat.

Romániában az állatvédelmet szintén több jogszabály szabályozza. A legfontosabbak közé tartozik a 205/2004-es törvény az állatok védelméről, melyet többször módosítottak az évek során. 2020-ban kiegészítették a menhelyi elhelyezésre vonatkozó szabályokkal, a 2022-es szankciók súlyosbítását irányozta, kiszélesítve az elkövetési magatartások körét olyan cselekményekkel, mint a zoofília.

A 205/2004-es törvény 29. cikke szerint a szabálysértések felderítése és a 26. cikkből származó szankciók alkalmazása (például az állat szükséges ellátására vonatkozó kötelezettség be nem tartása, a lelki, illetve az állat kiképzésével okozott fizikai sérülés stb.) az ANSVSA felhatalmazott személyei és a MAI (Belügyminisztérium) végzi. Az állatok védelmére külön Állatvédelmi Igazgatóság is létrejött a Román Rendőrség Főfelügyelőségén belül, amely olyan szakosított szervezet, amely általános területi hatáskörrel rendelkezik az olyan bűncselekmények megelőzésére és leküzdésére irányuló tevékenységek koordinálása terén, amelyeknek tárgya veszélyes helyzetben levő állatok.²⁶

7. cikk. Az elhagyás azt jelenti, hogy az ember egy vagy több tulajdonában és gondozásában való állatot hagynak közterületen, élelem, menedékhely és orvosi kezelés nélkül.²⁷

Szabálysértés: olyan állat elhagyása és/vagy elűzése, amelynek léte emberi gondoskodástól függ;²⁸

Olaszország nem a szomszédunkban van, de érdekes összehasonlítani a koncepciójukat a hazai törekvésekkel. A 281/91-es törvény foglalkozik a kóbor állatok kérdésével, melyben a régiókra és az önkormányzatokra lebontva is hoz szabályokat.

²⁶ <https://ugyeszeklapja.hu/?p=4009> Bányai Krisztina - Beszámoló Az állatok jogi védelmének kérdései (kihívások és tendenciák, kitekintéssel egyes országok szabályozására) című nemzetközi online konferenciáról (letöltés ideje: 2025.04.26)

²⁷ <https://stud.mater.uni-mate.hu/6147/1/747429370.pdf> - Fazakas Zsolt- Vidékfejlesztési Agrármérnök BSc Székelyudvarhely 2023 (letöltés ideje: 2025.04.26)

²⁸ <https://ugyeszeklapja.hu/?p=4247> – Szekeres Ágota – aktuális állatjogi kérdések a román jogban https://docplayer.hu/6410227-Romania-hivatalos-kozlonye.html#google_vignette (letöltés ideje: 2025.04.26)

1991 előtt a kóborállat-problémát leginkább elaltatással oldották meg. Az önkormányzati menhelyeken a kóbor kutyákat korlátozott ideig tartották, és ha nem jelentkezett értük senki vagy nem fogadták örökbe őket, akkor elaltatták őket. Ezt a gyakorlatot „praktikus” megoldásnak tekintették a kóbor állatok számának kordában tartására. Az elaltatás módjai gyakran nem követték a szigorú állatorvosi protokollokat, így az állatok sokszor indokolatlan szenvedést éltek át. Nem léteztek valódi ösztönzők az örökbefogadásra vagy a kóbor állatok etikus kezelésére, ami állandósult válsághelyzetet eredményezett a menhelyeken.

1991 után az elaltatás tilalma és az állatvédelem előtérbe helyezése volt a fő cél. A 281/91-es törvény bevezetésével Olaszország először vezette be a társállatok védelmének és a kóborállatok megelőzésének elvét. A törvény egyik legforradalmibb eleme az egészséges kutyák és macskák elaltatásának teljes tilalma.

A törvény 2. cikke kimondja: „A befogott kóbor kutyákat és a szabadon élő macskákat, amennyiben nem jelentkeznek értük vagy nem fogadják őket örökbe, ivartalanítani kell, és vissza kell helyezni őket eredeti élőhelyükre.”³⁰

Az LNDC Animal Protection egy olasz állatvédő szervezet, aki harcol azért, hogy a jogszabályt hatékonyan alkalmazzák az egész országban, érzékenyítő kampányokat szervezve és biztonságosabb jövőt biztosítva minden állat számára.³¹

Németországban a kóbor állatokra vonatkozó szabályozás főként a Tierschutzgesetz (TierSchG) – azaz az állatvédelmi törvény – és a Bürgerliches Gesetzbuch (BGB) – azaz a Polgári Törvénykönyv – bizonyos paragrafusaiban található.

Tierschutzgesetz 3. § – Tiltások - Többek között kimondja, hogy tilos az állatok elhagyása. „Tilos: egy állatot elhagyni vagy hátrahagyni annak érdekében, hogy megszabaduljanak tőle vagy elkerüljék a gondozását.”³²

Svájcban egészen bonyolult állatvédelmi helyzet rajzolódik ki az ember előtt, ha kutatásokat végez. Az állatvédők és az állatvédelmi joggal foglalkozók pont erre hívják fel a kormány figyelmét és szeretnék leegyszerűsíteni a szabályozást, hogy az állattartóknak könnyebb legyen.

³⁰ <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1991-08-14:281> (letöltés ideje: 2025.04.24.)

³¹ <https://www.lndcanimalprotection.org/> - (letöltés ideje: 2025. 04. 24.)

³² <https://www.gesetze-im-internet.de/tierschg/BJNR012770972.html> (letöltés ideje: 2025.04.24.)

A kutyák tartására vonatkozó előírások nemcsak a szövetségi állatvédelmi jogban, hanem az egyes kantonok kantoni rendeleteiben is megtalálhatók. Az állatvédelmi törvénnyel ellentétben a kantoni kutyatartási törvények elsősorban nem a kutya védelmét, hanem sokkal inkább az embernek a kutyával szembeni védelmét szolgálják. Így tartalmaznak például előírásokat a viselkedészavaros vagy potenciálisan veszélyes kutyák tartására, de szabályozzák az adóztatást, a jelölést és a kutyák bejelentését, valamint további állategészségügyi és állatvédelmi előírásokat is.

26 kanton van Svájcban, így mind a 26 kanton hozhat más-más szabályozást, illetve a kantonok lehetőségük van bizonyos, a kutyatartásra vonatkozó szabályozások hatáskörét a településekre ruházni. A Nemzeti Tanács 2010-ben elutasította a szövetségi kutyatartási törvény tervezetét, így maradt az áttekinthetetlen jogi helyzet, melyet a TIR (Tier im Recht), már 2006 óta szorgalmaz, hogy egész Svájcra egységes szabályozás születhessen.³³

Ha például a Genfi kanton előírásait nézzük, a következőket találjuk (a teljesség igénye nélkül néhány érdekesség): A kutyatartók kötelesek kutyáikat úgy nevelni, hogy azok szocializáltak legyenek, és a közösségre, más állatokra és a környezetre ne jelentsenek veszélyt. Kutyatartónak az minősül, aki ténylegesen rendelkezik a kutya felett, és eldönti, hogyan tartják, kezelik és felügyelik azt. 18 év alatti személyek nem lehetnek kutyatartók. Minden kutyatartónak rendelkeznie kell felelősségbiztosítással, és ennek igazolását be kell mutatnia az önkormányzatnál. Aki három vagy több idegen kutyával akar sétálni, annak megfelelő engedélyt kell kérnie a kantoni állategészségügyi hivaltaltól. Ennek feltétele, hogy az érintett személy igazolni tudja, hogy megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkezik, nagykorú, büntetlen előéletű, rendelkezik gépjárművel, egyszerre legfeljebb öt kutyával sétál, elvégezte az elméleti SKN tanfolyamot, és bemutat egy hatósági erkölcsi bizonyítványt.³⁴

Összességében, ha nem is egységes és nehezen átlátható szabályozás él Svájcban, lenne mit adaptálni a magyar kutyatartási szokások megrendszabályozására és finomhangolására, rávilágítva, hogy kutyát tartani nem kötelező, felelősséggel jár és meg kell teremteni az előírt feltételeket, melyek viszont kötelezően vonatkoznak mindenkire.

³³ <https://www.tierimrecht.org/de/recht/hunderecht/> (letöltés ideje: 2025. 04.29.)

³⁴ <https://www.tierimrecht.org/de/recht/hunderecht/genf/> - Genfi Kutyatörvény [LChiens/GE] 10., 11., 15., 16.,18. cikk

4.2 Magyarországi helyzet

Hazánkban a hatályos magyar jogszabály alapján minden rendelkezésre áll, hogy a hatóságok megfelelő szigorral és fellépéssel végezhesék a munkájukat. A hétköznapiakban mégsem ezt érzik a civil állatvédők, akik naponta szembesülnek a nem megfelelő állattartással és állatkínzásokkal, melyet gyakran szankciók nélkül hagynak.

Ahhoz, hogy valódi intézkedés történjen, az önkormányzatoknak állami támogatást, anyagi segítséget kell adni, ösztönözni őket, hogy a kóbor állat probléma ne csak kötelező feladat legyen, hanem felelősségteljes hozzáállással születhessen konstruktív megoldás összefogással a lakosság, a civil állatvédők és a település részéről.

Ösztönzés lehet, hogy az állami támogatást feltételekhez kötik, például állatbarát település, melyre pályázat útján jelentkezhettek.

Ki kell rostálnia a rendszerből azokat a vállalkozókat, akik illegális módon kezelik a kóbor ebek begyűjtését, nem megfelelő tartását. Limitálni kellene a települések számát, akikkel szerződést köthet és a telephelyeket fél évente teljes körű ellenőrzésnek kell alávetni, a telephely vezetőjének szakirányú képzésben kell részt vennie.

A civil állatvédő szervezeteknek szintén képzéseket kell biztosítani. A jogszabályban hiába van feltételként a szakirányú végzettség, ha nincs lehetőség ezt megszerezni. Állatvédő egyesület, menhely létrehozása szakirányú képzettséghez legyen kötve.

A közös ügyünk az állatvédelem alapítvány felsőfokú végzettséggel rendelkezőknek hirdetett ösztöndíjat a Miskolci Egyetem Állam és Jogtudományi Karon induló állatvédelmi képzéshez. A Miskolci Egyetem harmadik alkalommal indított pedagógusoknak, állatorvosoknak, jogászoknak és civil állatvédőknek két féléves jogi képzést.³⁵ Javaslatom az lenne, hogy középfokú végzettséggel rendelkezőknek is indítsanak el hasonló továbbképzéseket.

A civil szervezeteknek és általuk létesített menhelyeknek anyagi támogatást kell biztosítani, ösztönözve, hogy lássanak el ebrendészeti feladatokat is. Az anyagi támogatás feltétele legyen az önkéntes és kötelező feladatok ellátása.

Ki kell szűrni a jogszabály adta lehetőségekkel a csaló, csak adó 1 %-ot gyűjtő, megélhetési állatvédőket, akik szervezetek mögé bújnak és valójában nem tesznek semmit az

³⁵ <https://kozugsugyunkazallatvedelem.hu/osztondij/allatvedelmi-osztondijprogram> (letöltés ideje: 2025. 04.23.)

állatvédelemért, csak elveszik a pénzt a ténylegesen közreműködő szervezetek elől, kihasználva a jóhiszemű támogatókat.

A civil állatvédők képzése és jogszabályi ismerete azért lenne célravezető, hogy ne a laikus állatszerető ember szemével és eszével gondolkozzon, illetve kommunikáljon a hatóságok, és a kívülálló emberek felé. Ezen felül a szakmaiság, a mögötte húzódó jogi ismeretek és tudás alapján mérje fel a lehetőségeket és tudjon érdemben hozzátenni a hatóság munkájához, együtt elérve a megoldást. Illetve ennek köszönhetően átlátná a hatóságok munkája mögött húzódó okokat és összefüggéseket.

A hatóságok állatvédelemre való érzékenyítése nagy mértékben befolyásolná az eljárások kimenetelét pozitív irányban. Az érzékenyítést továbbképzésekkel, fórumokkal és a civil szervezetekkel közös programokkal lehetne megvalósítani. Ezen kívül a hatósági pozíciókat, mint előre lépési lehetőséget és megbecsült szakmát népszerűsíteni kellene a képzett szakembereknek, friss diplomásoknak, hiszen nincs megfelelő számú ember, hogy az ellenőrzéseket végrehajtsák és ami a legfontosabb, hogy kellő számú ellenőrzést hajtsanak végre évente.

A lakosság részéről az elvárásokon túl a felelős állattartás szemléletformálása elengedhetetlen ahhoz, hogy a gyepmesteri telepek, ebrendészeti telepek, menhelyek, nevezzük bárhogy, ne legyenek tele senkinek nem kellő állatokkal. Az ebadó bevezetésével lehetne ösztönözni az állattartókat, egyrészt, hogy ne tartson állatot az, akinek anyagi körülményei ezt nem teszik lehetővé, másrészt, hogy az ebadó alól mentességet élvezne, aki ivartalanított állatot tart, ezzel az ivartalanítás népszerűségét növelnénk. Az ebadó bevezetése már az Országos Állatvédő Egyesület 1911-es kiadásában is felvetődött. „Tapasztalat szerint a veszettség minden fajtájú és bármiféle használatra szolgáló ebek között kivétel nélkül elő fordulván, ebből folyólag a betegség korlátozására teendő intézkedéseknek elsősorban oda kell irányulniok, hogy az ebek száma általában csökkentessék. Ez pedig, egyéb intézkedések mellett legcélszerűbb módon akként érhető el, ha az ebadó-kötelezettség kivétel nélkül minden ebre kiterjesztetik. Az ezidőszert érvényben levő ebtartási szabályrendeletek ezen kötelezettséget csaknem kivétel nélkül korlátozottabb terjedelemben állapítják meg, amennyiben a házörző- és pásztorebekre

többnyire adómentességet engedélyeznek...kivételek egyáltalában ne tétessenek, mert a kivételek csak szaporítják a felesleges és kellően nem gondozott ebek számát...”³⁶

Az ebadó bevezetését az 1928. évi XIX. törvénycikk is taglalja: Az ebek után adót kell fizetni. Adómentesen csupán a szopós ebek tarthatók. Az ebadó mértékét, amely házörző és pásztorkutyák után ebenként 1 pengőnél alacsonyabb és 2 pengőnél magasabb, egyéb kutyák után pedig 5 pengőnél alacsonyabb nem lehet, a törvényhatóságok szabályrendeletben állapítják meg.³⁷

4.3 A kormány szerepe

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény alapján a Kormány kormánybiztost nevezhet ki, aki a Kormány feladatkörébe tartozó – miniszter vagy kormányzati főhivatal hatáskörébe nem utalt –, vagy kiemelt fontosságú feladatot lát el.³⁸

Az Igazságügyi Minisztérium 2022-ben kormánybiztost nevezett ki Ovádi Péter személyében az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért, melynek része a gyepmesteri telepek fejlesztésével kapcsolatos teendők előkészítése³⁹

A kormánybiztos tevékenysége tehát széleskörű és sokrétű feladatok ellátására irányul, amelyek között a szakmai előkészítés, javaslatok kidolgozása és koordináció mellett egyaránt kiemelkedő szerepet játszanak a kormányzati, a szakértői és a civil kapcsolatok. A kormánybiztos tevékenységének elsődleges célja az állatok hatékony védelmét szolgáló intézkedések kidolgozása.⁴⁰

A Kormány az állami fellépés hatékonyságának fokozása érdekében, a kóbor állatok magas számára figyelemmel, valamint a fennálló állatvédelmi, állat- és közegészségügyi problémák megoldása érdekében

1. egyetért az ebrendészeti telepek bővítésével, korszerűsítésével, valamint az ivartalanítási projekt támogatásával;

³⁶ K. Nagy Sándor – Az ember és a kutya – 1911 (47-48. oldal)

³⁷ <https://net.jogtar.hu/ezer-ev-torveny?docid=92800019.TV&searchUrl=/ezer-ev-torvenyei%3Fpagenum%3D40> - 1928. évi XIX. törvénycikk – 37.§

³⁸ 2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról 12. §.

³⁹ 1271/2022. (V. 27.) Kormányhatározat az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól 4., 6. §

⁴⁰

https://kozugsugyunkazallatvedelem.hu/data/file/2024/09/09/07_az_allatvedelem_kozigazgatasi_alapjainak_at_tekintese.pdf - DR. JÁMBOR ADRIENN PHD LL.M. - Az állatvédelem közigazgatási alapjainak áttekintése (letöltés ideje: 2025.04.24.)

2. egyetért a lakossági tájékoztatás, oktatás és szemléletformálás szükségességével;
3. elismeri és támogatja az állatvédő civil szervezetek kiemelkedő szerepét az állatvédelmi feladatok ellátásában;
4. egyetért azzal, hogy az 1–2. pontban foglaltak megvalósítását segítő intézkedésekhez központi költségvetési támogatás szükséges;
5. felhívja az agrárminisztert, hogy a Nemzeti Állatvédelmi Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztos szakmai, előkészítői koordinációja mellett készítsen az 1–2. pontban foglaltak megvalósítását segítő állatvédelmi cselekvési tervet a Kormány számára;⁴¹

Zoltán Ödön – Az állatvédelem jogi rendje című könyvében említi milyen fontos szerepet töltenek be az állatotthonok. „Következik ez az embernek – sokszor az emberi kegyetlenségnek – kiszolgáltatott állatok sorsa jobbrafordítása iránti elkötelezettségből. Meg kellene teremteni a lehetőségét annak, hogy az ilyen közhasznú létesítmények anyagi terhéből az állam nagyobb részt vállalhasson.”⁴²

A kormány részéről nagyon fontos lenne a hatósági állatorvosok és a rendőrök létszámát növelni, kedvezővé tenni a két pozíciót, mint munkalehetőséget, mert az állományban lévők a leterheltségük miatt sem tudják megfelelő precizitással és odafigyeléssel végezni a munkájukat.

Az anyagi támogatás pedig minden szektorban elengedhetetlen, a civileknél is és az önkormányzatoknál is. A támogatást, ha kritériumokhoz kötik, akkor a megfelelő helyre kerül a segítség, akik valóban tenni akarnak az állatvédelem fejlődéséért.

⁴¹ <https://njt.hu/jogszabaly/2021-1991-30-22> - 1991/2021. (XII. 28.) Korm. határozat az állatvédelemmel kapcsolatos intézkedésekről (letöltés ideje: 2025.04.24.)

⁴² Zoltán Ödön – Az állatvédelem jogi rendje XIX. fejezet – Állatpanziók és állatmenhelyek (állatotthonok) 132. oldal

4. Kóbor állatok helyzetének megoldási lehetőségei

Hermann Ottó 1883-ban készített kiadmányában is arról ír, hogy a különböző érintettek összefogásával lehet eredményes az állatok védelmi.

„A mi a hatóság, nevezetesen a fővárosi m. kir. állami rendőrséget illeti, erről csak elismeréssel szólhatunk; hogy ez úgy van, ezt leginkább annak a kiváló figyelemnek köszönhetjük, a melyet egyesületünk választmányi tagja, Thaisz Elek főkapitány úr egyesületi céljaink iránt tanúsít, s amelynek sűrű nyomait alább össze is fogjuk állítani. Nem kisebb figyelmet köszönhetünk a fővárosi hatóságnak s különösen Pest-Pilis-Solt és Kis-Kún megye tisztelt alispánjának, s a mennyiben pedig igénybe vettük, Békey Imre tanfelügyelő úrnak is.”⁴³

Magyarországon 3155 település található. ⁴⁴ 99 regisztrált ebrendészeti telep van nyilvántartva.⁴⁵ Ha 25 településenként egy ebrendészeti telep és állatmenhely létesülne, akkor 126,2 darab létesítményre van szükség.

Magyarország 19 vármegyére oszlik, és a főváros Budapest.⁴⁶

Megyékre lebontva összesen 175 darab állatvédő egyesület működik (a regisztráltakon túl tudomásom van még egyről), Budapesten 23 darab (a listázottakon túl ismereteim szerint van még egy), plusz a fajtamentők 22 darab, és a telephellyel nem rendelkezők 3 darab (a listában szereplőkön túl van még kettő, melyről tudok).⁴⁷

A térképen való elhelyezkedéseket nézve, vannak jól lefedett részek és van, ahol kedvezőtlen a helyzet állatvédő szervezetek tekintetében. A megoldást abban látom, hogy a nagyobb egyesületekkel való közreműködéssel, összefogással, az önkormányzatokat motiválva, közösen társulva hozzanak létre kislétszámú (10-20 férőhely) ebrendészeti telepeket, szerződve a már gyakorlott civilekkel, hogy a bekerülő kutyákat átvegyék tőlük. Így az ebrendészeti telep valójában csak egy ideiglenes, átmeneti megoldásként működő telephely lenne, ahonnan 15 nap után menne tovább a gazdátlan eb.

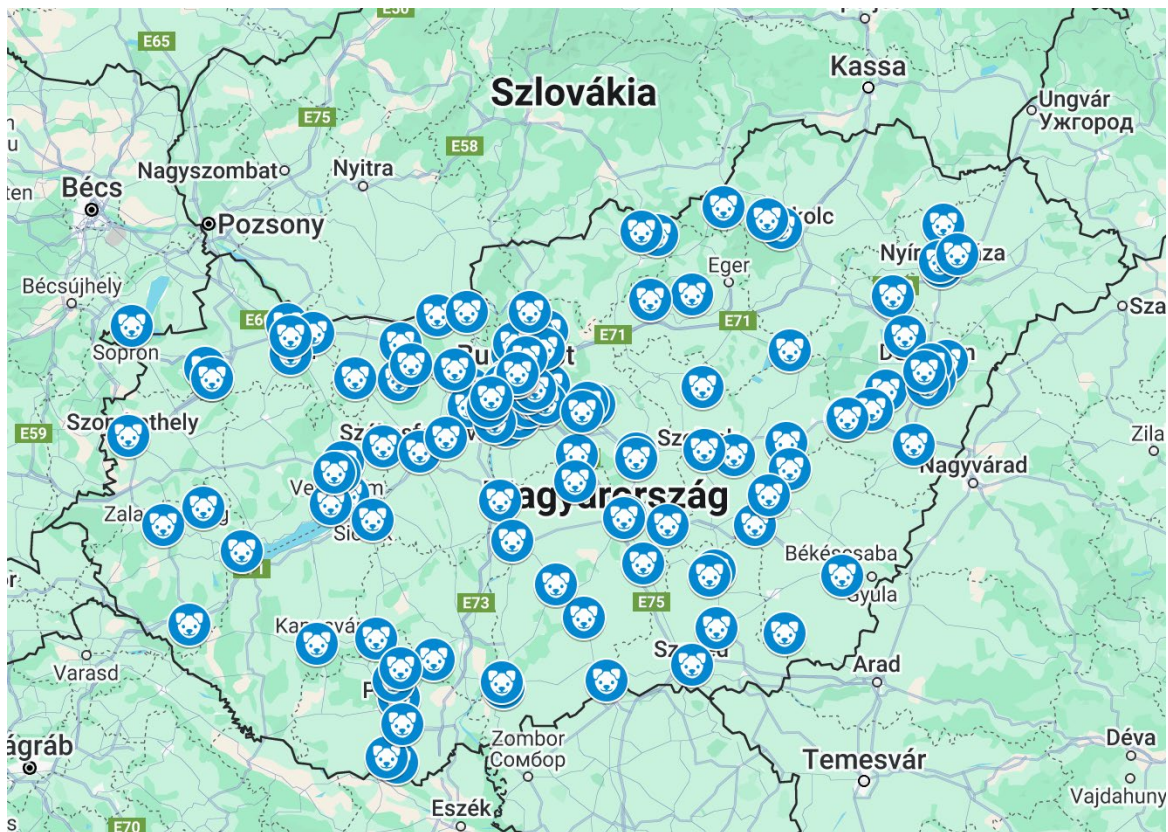
⁴³ Hermann Ottó – az állatok védelme – Budapest 1883

⁴⁴ https://www.ksh.hu/teruletiatlasz_telepulessok (Letöltés ideje: 2025.04.20.)

⁴⁵ <https://portal.nebih.gov.hu/ebrendeszeti-telepek> (Letöltés ideje: 2025.04.20.)

⁴⁶ https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1g_v%C3%A1rmegy%C3%A9i (letöltés ideje: 2025.04.20)

⁴⁷ <https://falkamesek.hu/kinek-adomanyozzak-magyarorszag-i-mukodo-allatvedo-egyesuletek-alapitvanyok-listaja/> (letöltés ideje: 2025. 04.20)

1-es kép: <https://allatvedelmitemahet.hu/allatvedelmi-temahet/registrlt-civil-allatvedo-szervezetek-listaja>

Véleményem szerint alapvetően a legfontosabb cél a kóbor állatállomány számának csökkentése. Ennek érdekében a fentebb felsorolt érintettek összefogására van szükség ahhoz, hogy egymást inspirálva vagy kényszerítve, de induljon el a kutyatartási kultúra lépjen tovább erről a szintről, ahol most tartunk. A joggyakorlat és a hétköznapi gyakorlat egymást kiegészítve kell, hogy működőképes legyen, mert ha nincs találkozási pont, ha párhuzamosan futnak egymás mellett és külön dolgoznak, akkor nem lesz eredményes egyik oldal sem. Az aktív cselekvést támogatni kell a jogszabályok adta eszközzel.

5. Példa: Szimat Állatvédő Egyesület - menhely és ebrendészeti telep bemutatása

2012 júniusában alakult meg a Szimat Állatvédő Egyesület Zalaszentgróton. Akkor hivatalosan 10 fővel alapítottuk meg az Egyesületet és célul tűztük ki a helyi és környékbeli, rossz tartási körülmények között élő állatok sorsának segítését, jobbá tételét. A kezdeti nehézségek és próbatételek ellenére ma is aktívan veszünk részt a magyar állatvédelemben, helyi szinten és országosan összefogva is számoljuk fel a szaporítótelepeket, gyűjtögetőket más egyesületekkel. A zalaszentgróti önkormányzat és állatbarát polgármesterének köszönhetően, a régóta nem működő és elavult, 10 kutya elhelyezésére szolgáló ebrendészeti telepet vettük át 2012-ben, később plusz területet vásároltunk hozzá. Jelenleg 3500 m² van az Egyesület tulajdonában, melyet folyamatosan korszerűsítünk és fejlesztünk.

2022-ben érett meg az önkormányzatokban, hogy az addigi támogatási szerződéseket és önkéntes hozzájárulásokat megbízási szerződésre váltsuk és lássuk el a kötelező ebrendészeti feladatokat is. Ehhez egy költségtervet és lakosságarányú számítást mutattunk be, hogy közösen egy ember bére milyen mértékű hozzájárulással kigazdálkodható. Jelenleg 17 településsel van élő szerződésünk, mely szám a mi kapacitásunkhoz mérten vállalható.

Menhelyünket 2022-ben hivatalosan ebrendészeti telepként is bejegyeztettük. Ez fizikailag is ketté választotta a területet, mely kialakítás már előtte is így alakult ki, első részen karantén helyek, hátsó részen menhelyi kennelek kaptak helyet.

Általában minden kutya az ebrendészeti nyilvántartásunkba kerül felvezetésre, és ha 45 napig nem adjuk örökbe akkor átveszi a menhely, így átvezetjük a menhelyi nyilvántartásba. Erre akkor teszünk kivételt, ha a bekerülő kutya oltási előéletét ismerjük, oltási könyvet ad hozzá a kutyáról lemondó személy és rendelkezik érvényes veszettség oltással, illetve mikrochippel. Ebben az esetben egyből a menhelyi nyilvántartásba vezetjük fel az újonnan érkező állatot.

Összességében 25-30 kutya elhelyezését tudjuk biztosítani, tehát kis létszámmal dolgozunk, aminek előnye, hogy mindenkinek van (nem csak papíron) neve, személyes kontakt, minden kutyával naponta kétszer foglalkozunk, és hétköznap reggel 7-től délután 4-ig folyamatosan emberi jelenlétet tudhatnak maguk körül. Hétvégén az egyesületi tagok vannak beosztva a menhelyi feladatok ellátására, a látogatók fogadására, sétáltatások koordinálására és a kutyák ellátására.

A menhelyünk zöldövezetben van egy külterületi – vezetékes vízzel és villany közművel ellátott – ingatlanon. A bekerülő állatok látnak, éreznek fűvet a mancsuk alatt, csicseregnek a madarak és van egy külön elhatárolt terület, ahol csak a játék, szocializáció, pórázhoz szoktatás, falka tréning és gazdikkal való találkozás történik.

Voltak látogatóink Magyarországról nagyobb városokból, külföldről állatvédő szervezetek. Németországból, Svájcban és Ausztriából is, akik számos menhelyet végig látogattak már. Egyöntetű véleményük volt egymástól függetlenül, hogy a kisebb létszámú, emberi léptékű állattartó telepek sokkal fenntarthatóbbak és legfontosabb szempont, hogy a bekerülő állatoknak is jobb az átmeneti elhelyezése ilyen környezetben. A zöldövezetet mindenki megjegyzete, hogy szükség lenne rá mindenhol. Az emberek szívesen jönnek hozzánk családdal kirándulni, kutyát sétáltatni és beszélgetni.

Saját véleményem is az, hogy 200-300 egyedszámú, bármilyen megnevezésű, menhely, ebrendészeti vagy gyepmesteri állattartó telep nem tartható fenn megfelelő módon az állatok jóllétét szem előtt tartva, mert a fertőzésveszélyen és a börtönjellegén túl a személyes kapcsolódás és kötődés is elmarad. Ekkora számnál az állatok minimális ellátásán felül nincs lehetőség másra, miközben a bekerülő állatok jellemzően az evés ivás és takarított hely mellett a leginkább a szeretet és az emberi jelenlét hiányát hozzák magukkal, így a fizikai mellett a lelki gyógyulásukra is figyelni kell.

Egyesületünk több helyi trénerrel is jó kapcsolatot alakított ki, így a bekerülő kutyáinkat szakemberek segítségével szocializáljuk a családba kerülés előtt. Ezen kívül, ha örökbe adunk egy kutyát, a trénerrel való további közös munkát legalább 4-5 alkalommal feltételként is kérjük az örökbefogadótól. Ezzel egyrészt a kötődést erősíthetjük kutya és gazda között, másrészt nekünk is biztosíték, hogy megfelelő helyre és megfelelő embernekadtuk az ebet.

A hozzánk bekerülő kutyák minden esetben ivartalanítva kerülnek örökbeadásra, ha kölyökről van szó, akkor egy éves korban a műtét költségét szintén Egyesületünk vállalja át. Ezen felül nyolc éve ivartalanítási akciókat hirdetünk és több mint 1200 állatot (kutya, macska) ivartalanítottunk egy svájci alapítvány, a Susy Utzinger Stiftung für Tierschutz – SUST segítségével, akik anyagi támogatást adnak ehhez.

Kapcsolatban vagyunk egy német állatvédő szervezettel (Tierschutzverein Landkreis Landshut-Cats & Dogs in Not e.V) is, akik 2016 óta segítenek az örökbeadásokban és a telep fejlesztésben. Egyesületünk FELIR számmal rendelkezik. A kutyák kizárólag hivatalosan,

TRACES rendszeren keresztül utaznak Németországba, bejegyzett szállító segítségével. Az utazást megelőzően a giardia, szívféreg, korona és parvo betegségekre tesztelés, féreghajtás minden esetben megtörténik. Rendelkeznek kettő kombinált oltással és érvényes veszettség oltással, ivartalanítva vannak és gyakran kozmetikai ellátásban is részesülnek, ha Németországban már konkrét gazdához kerül, nem ideiglenes elhelyezésbe.

Befejezés

Zárógondolatként a Kis Hercegből idéznék: „te egyszer s mindenkorra felelős lettél azért, amit megszelídítettél”.⁴⁸ Az állatok védelme minden ember erkölcsi és etikai kötelessége. Felelősséggel tartozunk irántuk, tisztelettel kell bánnunk velük és a szimbiózisra kell törekedni, mert a Föld mindenkié, Az Ember nem sajátíthatja ki magának.

Összefogás, tanulás, szemléletváltás és az állatok tisztelete, létezésük értékelése lehet egy olyan kombináció, mely meghozná a mindenki számára elfogadható és fenntartható állatvédelmet Magyarországon.

⁴⁸ Antoine de Saint-Exupéry – A kis herceg

Summary

Facilities for the Protection and Housing of Stray Animals: Dog Pounds, Animal Control Facilities, Animal Shelters

The enumeration in the title of the thesis suggests that regardless of how we refer to these facilities, all three serve to ensure the safe and legally compliant housing and care of ownerless animals. However, in reality, this is often not the case.

In my thesis, I seek to answer what the solution might exist to improve, if not completely solve, the stray animal problem in Hungary, and how the care and further fate of these animals could be ensured in a dignified manner.

I will present the differences and similarities between dog pounds, animal control facilities, and animal shelters. The situation and responsibilities of the settlements. The immeasurable work of civil animal welfare advocates in Hungarian animal protection. The sometimes insurmountable gaps between the possibilities provided by law and real life.

In addition to presenting the legal requirements, I will also point out their shortcomings. By briefly presenting the animal welfare laws of foreign countries, I will make a comparison with the Hungarian legal system.

Based on my 12 years of experience in animal welfare, I will provide my opinion on the various stakeholders include, the problems they create, possible solutions, and the tools provided by law.

The stakeholders: The municipalities, whose mandatory task is to solve the stray animal problem, but receive no financial or personnel assistance from the state.

There are the entrepreneurs who prioritize financial gain and handle the further fate of the animals in an unacceptable manner.

There are the civil animal welfare advocates who do their work day after day and whose workload is two hundred percent, left to their own devices by the authorities and the government as well.

There are individuals who call themselves animal welfare advocates, who deceive people, extort money from them, and live off of it.

There are the authorities, who, also due to their workload or lack of interest, do not properly oversee the implementation of what is stipulated in the laws, thereby also generating the problem and hindering the work of well-intentioned civilians.

There is the general population, which on the one hand expects that there should be no stray dogs on the street, and on the other hand engages in irresponsible pet ownership with unnecessary breeding.

In my opinion, the most important goal is fundamentally to reduce the number of stray animals. To achieve this, cooperation among all stakeholders is essential. Legal practices and everyday realities must complement each other, because if they continue to operate separately and in parallel, neither side will succeed. Active action must be supported by the tools provided by law.

Irodalomjegyzék

K. Nagy Sándor – Az ember és a kutya – 1911

Vetter Szilvia – Állatvédelmi jog – 11.3. Kóbor Állatok fejezet

Dr. Nagy Csilla: Sintér, gyepmester, ebrendész (Jegyző, 2022/5., 24-28. o.)

Zoltán Ödön – Az állatvédelem jogi rendje XIX. fejezet – Állatpanziók és állatmenhelyek (állatotthonok) 132. oldal

A magyar jogrendszer átalakulása 1985/1990 – 2005 Jog, rendszerváltás, EU csatlakozás

II. kötet – Szerkesztette Jakab András, Takács Péter – Paulovics Anita

Paulovics Anita – Állatvédelem az EU jogharmonizáció tükrében – Virtuóz Kiadó 2002

Czerny Róbert - Az állatvédelem tízéves törvénye és tízparancsolata (1998-2008) 1.3

Hogyan? A menhelyek tanácsával fejezet 45. oldal

DR. JÁMBOR ADRIENN PHD LL.M. - Az állatvédelem közigazgatási alapjainak áttekintése

Hermann Ottó – az állatok védelme – Budapest 1883

Antoine de Saint-Exupéry – A kis herceg

Jogforrások

1998.évi XXVIII. tv. - az állatok kíméletéről és védelméről

785/2021. (XII. 27.) Kormányrendeletben (a továbbiakban: Rendelet)

1888. évi VII. törvénycikk

1928. évi XIX. törvénycikk

1995. évi XCI. törvény az állategészségügyről

41/1997. (V. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: Állat-egészségügyi Szabályzat)

785/2021. (XII. 27.) Kormányrendeletben (a továbbiakban: Rendelet)

3/2001. (II. 23.) KöM–FVM–NKÖM–BM együttes rendelet az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól

21/2015. (IV. 30.) FM rendelet a kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú szállításának állategészségügyi feltételeiről

41/2010. (II. 26.) A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló Kormányrendelet

2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról

1271/2022. (V. 27.) Kormányhatározat az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól

1991/2021. (XII. 28.) Korm. határozat az állatvédelemmel kapcsolatos intézkedésekről

Hivatkozások

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyepmester>

<https://ebtelep.hu/rolunk>

https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/406632/4-3-1_FELIR.pdf/0d226e57-758e-4559-a928-3208a0ecb95d

<https://ugyeszeklapja.hu/?p=4009> Bányai Krisztina - Beszámoló Az állatok jogi védelmének kérdései (kihívások és tendenciák, kitekintéssel egyes országok szabályozására) című nemzetközi online konferenciáról

<https://stud.mater.uni-mate.hu/6147/1/747429370.pdf> - Fazakas Zsolt- Vidékfejlesztési Agrármérnök BSc Székelyudvarhely 2023

<https://ugyeszeklapja.hu/?p=4247> – Szekeres Ágota – aktuális állatjogi kérdések a román jogban

https://docplayer.hu/6410227-Romania-hivatalos-kozlonye.html#google_vignette

<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1991-08-14:281>

<https://www.lndcanimalprotection.org/>

<https://www.gesetze-im-internet.de/tierschg/BJNR012770972.html>

<https://www.tierimrecht.org/de/recht/hunderecht/>

<https://kozosugyunkazallatvedelem.hu/osztondij/allatvedelmi-osztondijprogram>

https://www.ksh.hu/teruletiatlasz_telepulesek

<https://portal.nebih.gov.hu/ebrendeszeti-telepek>

https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1g_v%C3%A1rmegy%C3%A9i

<https://falkamesek.hu/kinek-adomanyozzak-magyarorszagi-mukodo-allatvedo-egyesuletek-alapitvanyok-listaja/>

Képgyűjtemény

1-es kép: Magyarországon hivatalosan bejegyzett menhelyek elhelyezkedése:

<https://allatvedelmitemahet.hu/allatvedelmi-temahet/regisztralt-civil-allatvedo-szervezetek-listaja>

Eredetiségi nyilatkozat

"Alulírott **Balázs Eszter**, a Miskolci Egyetem Jogtudományi Karának hallgatója büntetőjogi és fegyelmi felelősségem tudatában kijelentem és aláírással igazolom, hogy „**A kóbor állatok védelmére és tartására szolgáló létesítmények: a gyepmesteri telepek, az ebrendészeti telepek, az állatmenhelyek**” című diplomamunka/szakdolgozat (a továbbiakban: dolgozat) önálló munkám, a dolgozat készítése során betartottam a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. szabályait, valamint az Egyetem által előírt, a dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat.

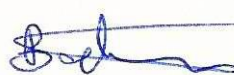
A dolgozatban csak az irodalomjegyzékben felsorolt forrásokat használtam fel. Minden olyan részt, melyet szó szerint, vagy azonos értelemben, de átfogalmazva más forrásból átvettem, egyértelműen, a forrás megadásával megjelöltem."

Kijelentem, hogy az elektronikusan feltöltött és a papír alapú dokumentum mindenben megegyezik.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot nem magam készítettem vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, a Miskolci Egyetem megtagadja a dolgozat befogadását és ellenem fegyelmi eljárást indíthat.

A dolgozat befogadásának megtagadása és a fegyelmi eljárás indítása nem érinti a szerzői jogsértés miatti egyéb (polgári jogi, szabálysértési jogi, büntetőjogi) jogkövetkezményeket.

Miskolc, 2025. május 05.

.....
a hallgató aláírása